

Колтакова Мілана Юрївна,
спеціаліст вищої категорії, викладач фахових дисциплін
ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського НПУ ім. О. Довженка»

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВІДДАЛЕНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ЙОГО МАЙБУТНЄ

В останні роки світ став перед новими викликами, що вимагають адаптації та інновацій у всіх аспектах життя, включаючи освіту. Пандемія COVID-19 стала каталізатором для швидкої трансформації освітніх систем по всьому світу, переконуючи нас у необхідності віддаленого навчання як ефективного інструменту в умовах кризи, а війна в Україні з 2022 року стала випробуванням для освітньої системи. Воєнний конфлікт призвів до великих зрушень у навчанні, змусивши педагогів та здобувачів освіти шукати нові шляхи гарантії безпеки та доступу до освітніх ресурсів. Заклади освіти в окремих регіонах країни змушені були переходити на дистанційну форму навчання через небезпеку для життя і здоров'я учасників освітнього процесу.

Перший і одразу ж один із найбільш значущих викликів віддаленого навчання – це забезпечення всебічного доступу до освітніх ресурсів та технологій для всіх учасників процесу. У багатьох країнах існує значна нерівність у доступі до інтернету та комп'ютерів, що може стати перешкодою в рівному доступі до освіти. Іншим важливим викликом є адаптація педагогів та здобувачів освіти до нових технологій і методів навчання, що вимагає часу та ресурсів для професійної підготовки та навчання.

Незважаючи на це, віддалене навчання відкриває перед освітніми закладами широкі можливості. Перш за все це гнучкість у навчанні: студенти можуть вчитися з будь-якого місця і в зручний для них час, що забезпечує індивідуальний підхід до кожного учня. Крім того, цифрові платформи дозволяють використовувати інтерактивні методи навчання, які сприяють активізації учнів та збільшенню їхньої зацікавленості в освітньому компоненті.

Зараз важливо подумати про майбутнє дистанційного навчання як про невіддільну складову сучасної освіти. Віддалене навчання може стати нормою для багатьох освітніх закладів, які будуть готуватися до подібних кризових ситуацій або просто використовувати ці технології для розширення своїх можливостей у приверненні здобувачів освіти з усього світу. Крім того, це може сприяти розвитку глобальної освіти та забезпечити більш широкий доступ до високоякісної освіти для всіх.

Через цифрові технології відкриті нові можливості для освітнього процесу, але є потреба в детальному вивченні та вирішенні багатьох викликів. Зважаючи на це, важливо продовжувати розвивати й удосконалювати ці технології, щоб забезпечити доступність та якість освіти в будь-яких умовах.

Для подальшого вдосконалення віддаленого навчання в умовах війни рекомендується зосередитися на таких аспектах:

1. **Безпека та доступ до освіти:** воєнні конфлікти часто призводять до евакуації людей і переселення, що робить доступ до освітніх закладів складним або неможливим. Важливо розробляти та впроваджувати заходи безпеки для педагогів та здобувачів освіти, а також створювати альтернативні, доступні мережеві рішення для навчання.

2. **Технічна інфраструктура:** цифрові технології відіграють ключову роль у забезпеченні навчання під час війни. Необхідно інвестувати в розвиток і підтримку інформаційно-комунікаційних інфраструктур, що забезпечать стабільний доступ до мережі «Інтернет» та необхідних технічних засобів для всіх учасників освітнього процесу.

3. **Професійна підготовка педагогічних кадрів:** педагоги потребують спеціальної підготовки для використання цифрових технологій в умовах війни. Це включає не лише технічну компетентність, а й навички з безпеки й захисту персональних

даних, ефективну організацію дистанційного навчання та підтримку здобувачів освіти у стресових умовах.

4. Соціальна підтримка: війна може впливати на психологічний стан педагогів та здобувачів освіти. Важливо розробляти та впроваджувати програми психологічної підтримки й соціальної адаптації, що сприяють стабілізації ситуації і зниженню стресу.

5. Інклюзивне навчання: забезпечення доступу до освіти для всіх категорій здобувачів освіти, включаючи осіб з особливими освітніми потребами, що в умовах воєнних конфліктів є особливо важливим завданням. Це вимагає розробки і впровадження інклюзивних педагогічних практик та технологій.

Майбутнє віддаленого навчання в умовах війни полягає в постійному розвитку та адаптації до умов, що змінюються. Забезпечуючи сталість і якість освіти через цифрові технології, ми можемо зробити крок до покращення освітньої системи в умовах навколишнього конфлікту, забезпечуючи готовність до будь-яких викликів у майбутньому.

Список використаної літератури

1. Український центр оцінювання якості освіти. (2020). Аналіз дистанційного навчання під час пандемії COVID-19 в Україні: виклики та перспективи. URL: <https://testportal.gov.ua/> (дата звернення: 11.10.2024).

2. Національний університет «Києво-Могилянська академія» (2021). Досвід впровадження цифрових технологій у віддаленому навчанні: виклики та рішення. URL: <https://www.ukma.edu.ua/> (дата звернення: 11.10.2024).

3. Міністерство освіти і науки України. (2020). Розвиток дистанційного навчання в українській системі освіти: виклики та перспективи. URL: <https://mon.gov.ua/> (дата звернення: 11.10.2024).

4. Дослідження українських педагогічних університетів про використання онлайн-платформ у викладанні і навчанні. URL: <https://imzo.gov.ua/> (дата звернення: 11.10.2024).

5. Інститут модернізації змісту освіти. (2021). Інноваційні технології в українській освіті: віддалене навчання та його вплив на якість освітнього процесу. URL: <https://osvita.ua/vnz/rating/42227/> (дата звернення: 11.10.2024).